

ROJA NÛ

Kiriyariya Roja Nû; ji bona erdên Sûriye û Libnanê; 10 Hreyên Sûrî; ji bona welatên din 2 li-reyên îngilîz. Bihayê Hejmarekê: 10 Qemêrî.

Dîwan û gerîndekariya Rojname: Bêrût-Birc; Weqif Tabet, Telefona Dîwana: 74-04; Telefona Mala Xwediyê Roja Nû: 84-41. Edresa telg: Bêrût-Rojant.

KWEDI Û GERINENDE: MÎR Dr. KAMIRAN ALÎ BEDIR-XAN

CENG & SIYASET DEWRAN ÇIVANÊ MOSKOVAYÊ

Xebata Qonferansa

Moskovayê dom dike. Ev çand car in wezîrên britani, sovyetî û amerîkanî yê dervekarîyê gihanê hev û du, û pişporên eskerî jî ketine civanên wan.

Wezîrê amerîkanî ê dervekarîyê gotiye rojnamevanan: bihna xwe fîre bikin, beriya ko xebata qonferansê biqede em nikarin tiştekî bejine we. Li gora weşînekên radyo-payextê britani, civanê Moskoyê de, li ser pîrsên jêrîn mijûlahî jî nû ve çêdibe:

- 1.— Pîrsa eniya diwemla, pîrsa derxistina qiwetên Hevalbendan êrdê Ewropa Roavayî.
- 2.— Piştî şerî, pîrsa etemamî bi çî awaştî divê bête, saft kirin.
- 3.— Piştî şerî hal û rewîşa ewripayê wê çawan çêbibe.
- 4.— Ji nû ve avakirina her tiştê ko etemama xira kirine. Mopîzan, hoste û xebatkerên elemanî divê bajar, bender, febrîqê, destgeh, karxane, pîr û riyên xira bûyî çêkin.

M. Molotov Komiserê

Sovyetî ê dervekarîyê, di qesra wezaretê de, ji bona mewanên xwe, wezîrê Britanya Mezin ê dervekarîyê Mr. İdin û wezîrê amerîkanî ê dervekarîyê Mr. Korde. Hal sifreyê mezin daniye û pê qedrê mewanên xwe girtiye. Gelek mirovdewletên sovyetî ên bilindpaye û pişpor û mopîzanê kardariyên britani û amerîkanî ên leşkerî û diplomasiyê û li wê bûn.

Siyaseta Frensizî

Nûçegihayê eşmaw Roysterê xas dinivise: Li ser siyaseta frensîzî a îro û sibeyê, qerarinê girane hatine dayîn. Ev in qerarên Komîte Frensîzî a xelasiya Welêt:

- 1.— Frensê haziriya xwe kiriyê û di nav mîletên dinyayê, yê sefa pêşî de, cihê xwe bigire. Di wê babetê de, pîraniya hikûmetên hevalbend û Erensê gotin û qerara xwe kirine yek.
- 2.— Ko carekî civanê Moskoyê qediyaye, Frensê bi Kardariyên Behra Spî yê leşkerî û diplomasiyê bide bistîne.

Di siyaseta Frensê de, Britanya Mezin kozlîbîrê siyaseta wê a amdagirtî ye; ji aliyê din Frensê dostaniya xwe bi Sovyetistanê serdest digire. Sovyetistan dewleteke ewripayî a xwedîqudret û payedar e. Herçî Emerîka; ew û Frensê bi pêgihanên dil, hiq û cografî û dostaniyê kevin pev ber girêdayî ne. Mr. İdin û Mr. Kordel Hal beriya ko herin civanê Moskoyê, li Çezayîrê sekinîne û bi General De Gol re dîr û dirêj axaftine.

ENIYA ROHELÊT ORDIYA SOR NIHO BER BI BUGÊ VE DIMEŞE

MOSKÛ— Ordiya Sor berê xwe daye sînorên Romanyayê û her bi Bugê ve dimeşe. Xela etemamî di nav bira Dniepr û Behra Azovê de hatiye neqeb kirin. Eleman xwe bi şûnda dikişînin, xesarên wan djwar in. Di şerê Dniepropetrovskê de bitenê, 7.000 kuştîyên elemani li erdê mane. Ordîyên generalê elemani Von Manştayn, milyonêk şeravanî tengiyêke giran de ne, û heye ko bikevin halê qiwetên talfîngradê.

JI NÛ VE HER DU ORDÎYÊN HEVALBENDAN Di Eniya Talyanî De Pêş Ve Dikevin

CEZAYIR— Pêşveçûna Ordîyên pênc û heşt dom dike. Eleman li hin deran xwe bi şûnda dikişînin û li hin cihên din bi xurtî pê didin erdê. Refên Hevalbendan zora xwe dane balafirgehên elemana yê axa Yewnanistana vegirtî, warên Gîrdî, Selanik, û Eûfînayê.

Tête bawer kirin ko di eniya talyanî de şerîne mezin ber bi destpêkirinê ne, û eleman xwe jî bona ber êrîşekê pêk tînin.

LONDRE— Civanê Marşalê talfîn û Mr. İdin, wezîrê britani ê dervekarîyê du saetan dom kiriyê. Mr. İdin kaxeza Mr. Çorçîl daye Stalfîn. Her du mirovdewletên mezin zehf qedrê hev û du girtine û axaftina wan bi awakî gelek xweş çêbûye.

Ji her tiştî xuya dibe ko civanê sêserî, bi pêkhatîne heja pêş ve diqê û gava wezîrê dervekarîyê û pişpor û mopîzan jî qesra "pîredo"—Novokayê bi derûketin şabûniya wan di rûyê wan de dihatê xwendin. Dibêjin ko gava nimîndeyên amerîkanî hatine payextê Sovyetistanê bawer dikirin, qonferansa Moskoyê dest bi haziriyê civanên bîngêhn yê ko bêne danîn bike, lê dîtine ko Ūris û Britani dikin qala zehf pîrsan bikin û, li ser wan pîrsan lihevên û bigehin netceyîna birin.

CIVANÊ MOSKOVAYÊ

Eniya Diwemîn û Pîrsên Cihanê Ên Din

Her çend jî li ser xebata civanê Moskoyê, tiştekî nû ne hatiye gotin nas e ko di wî civanî de, du pronivîs pêşberê hev de ne.

Ūris dixwazin berî her tiştî pîrsên eskerî de bêne saft kirin yê ko bi eniya diwemîn ve girêdayî ne; li ba Ūrisa ko Hevalbendan jî bi qiwetîne mezin û li erdê Frensê an Holendeyê an li derêke din dirêjî elemana kirin, dawîya şerî wê bête lezandin, û eleman di nav du êrîşên mezin de zû biqên; û ko ev tişt pêk hat, saftkirina pîrsên siyasiyê û paşrojmentîyê hej sîviktir bibin.

Ji aliyê din ew sê sal in; di axa Ewripayê de, du sed milyon insan, dibin hikmê elemana de, di bin zîlm û zorkerîya wan de difetîsin û Hevalbenda divê wan roj berê rojekê jî wê pêrganîyê xelas bikin. Herçî Britanya Mezin û Emerîka, bê ko mezinahiya pîrsa vekirina eniya diwemîn dîrî çawan xîr, dixwazin pîrsên siyasiyê û paşrojmentîyê jî saft bikin, da ko mekevin halê sala 1918 an. Di wê wextê de eleman jî nişka ve çikîyane û her wekî li ser pîrsên siyasiyê û iqtisadî Hevalbenda debar û pronivîsên xwe pêk ne anî bûn, lez û bez li tevdir û çareyan geryane û zehf pîrs an yekcar ne hatine saft kirin an bi awakî ne durust hatine saft kirin. Britanya Mezin û Emerîka di naxin ko ev tişt jî nû ve bê serê wan.

Li ser pîrsa eniya diwemîn, Mare al Smuts, di gotara xwe a dawîn de li Londrê, elam dida ko ev tişt sala ko bê wê çêbibe û heta wê wextê Hevalbendan, di erdê İtalya û li erdên din zora xwe bidin elemana û qiwetên Mihwerê.

Ji xwe bombardimana erdê Germanistanê û yê vegirtî; bi awa û xurtiyêke ne dîtî dom dike û zêditir dibe. Ev e tiştê ko heta niha hatiye seh kirin. Bê şik tiştîne din jî hene, ko em pê nizanin.

Rewîşa Leşkerî

Di eniyên rûsî a talyanî de pêşveçûna Ordîyên Hevalbendan dom dike û eleman li her derê xwe bi şûnda dikişînin.

Di Pesîfkê de û li erdên rohelatê dîr, Japon û Hevalbend haziriyê mezin dikin. Li reşayî û li behrê şerîne giran ber bi destpêkirinê ne.

Di Behra Spî de, niho jî Sicilyayê û İtalya Nîroyî pêve, giravên Kors û Serdînyê jî di destê Hevalbendan de ne, û wextek e, kes qala Ordiya britaniyê yek û a emerîkanî heft nake. Heye ko wextekî gelek nîzing de, navê wan Ordîyan jî nû ve dîbene bihistin.

Mizgîniyêke Mezin

Di erdê İranê de, der eyaleta Kurdistanê, xortên Kurd bi nû ve Nîştîman «welat» kovarekê çap dikin;

Gewil û Ayin

QEWIL

Cûm Bexdayê çar derî ne
Her çar derî qublett ne
Mi di sê siwar
Ji Bexdayê bi derketiye.
Eslê wan siwara dipirî ye
Ev her sê siwar
Ji Ocaşê Bûbê Gurf ne.
Serê simê wan siwara
Li erşê xwedê ne
Kunrimê wan siwara
Li rûkê erdê ne.
Zengûyê di wan siwara
Saffî jî birqê ne
Ev her sê siwar
Siwarê di mala Bûbê ne;
Siwarê pêşî Bûbê gurfî ye
Siwarê navê Sîn û Seydoş e
Siwarê diwayê Bûbê Lawên e.

SOVYETISTAN

ENIYA ROHELÊT

STOLA EMERIKANI STOLA CIHANÊ A XURT Û ZEXIMTIR

Mr. Hanson Baldwin di rojname amerîkanî Nû York Teymis de qala xurtiya Stola Emerîkanî dike û hejmarên jêrîn di de zanîn:

Stola Emerîkanî jî 21 zirehpûş; heşt hebên wan jî tîpê nûjen in; jî 13 û heta 15 gemiyên balafirhilgir 12 balafirhilgirên arîkar, jî 50 û heta 60 qriwazor, 200 û heta 220 bertorpiyor, 165 û heta 185 noqavan bihevketî ye. Dîsa li gora texmîna Baldwin, di destê emîralîya Japonê de 8 zirehpûş, 8 gemiyên balafirhilgir, 3 û heta 4 balafirhilgirên arîkar, 30 û heta 35 qriwazor, 75 bertorpiyor û 80 noqav hene.

Nivîsevanê amerîkanî bi ser ve zêde dike û dibêje: Ji wê qiyasê xweş tête seh kirin, çîre em dikarin piştî japonan bişkinînin, her wekî di nav şer mehnê ko di pêşiyê de ne, wê bête dîtin. Ji xwe Stola Emerîkanî bê ko li bêhiya dawîya şerê Ewripayê bimîne; di Pesîfkê de dest bi riya-japonan bike û zora wan bibe,

kovareke qedirgiran, bi bendên heja. Kurdên İranê jî mîna yê Sovyetistan, Iraq û Sûriyê, ji bona pêşveçûna mîletê kurd dest bi xebatê kirine

Radyoyên Kurdî

Me bihiştîye ko wexteke nîzing de, Radyoya Tehranê jî, bi kurdî wê bibêje. Ji xwe Radyoyên Bexda, Bêrût û Radyoya Rohelatê Nîzing, her du sê cara bi Kurdî dibêjin.

Kovar û Rojnameyên kurdî

Bi hênceta derketina Nîştemanê em tînin bîra xwendevanên xwe ko kovar û rojnameyên kurdî ên hejartir ev in: Riya Teze, Erivan, Sovyetistan; Nîştîman, Lehtcan, Eyaleta, Kurdistanê, İran, Jiyan, Sileymaniye Iraq, Gelawêj, Xan Esterabadî 14 Terîq Samuel, Bexda Iraq, Hawar Metb'e Tereqî, Şam Ronahf Metb'e Tereqî Şam.

MËRXASËN SOVYETISTANË

Egdiya du dotën Sovyelistanë

Hikûmeta sovyeti ji Ane Lisitsina û Marf Melentievayê re, du keçikên û-rispayeya Mërxasên sovyetistanê daye. Evdu keçikên he, ji erdê Kareliyê ne. Berf şerf, di gundê xwe de dixebitîn. Lê eleman hatîn, zeviyên wan, mekîne û zad û dexlên wan talan kirin, û keriyên pez û dewarên wan û cotkarî, bi zor bi xwe re birin. Wan her du keça li vî halî nêrîn û qerar dane, şerê elemana bikin. Ew di nav dar û bera re li ser şivîla re meşiyân û bitenê gava, dibetîlîn, hal di wan de ne dima, disekîfîn, hinik bihna xwe vedikirin. Ew li erdê ko ketî bû destê dijmin a gelek bi nav de çûn, hêdî, hêdî û bi dizî û tedbir xwe gihandine. Ûrisên ko her çend jî di destê dijmin a de bûn, bi canfidayî xidmeta welatê xwe û şerê elemana dikirin.

Mehek di bajarê ko tê de eleman hebû xebitîne, çavê xelkê vekirine, nav di wan dane û xeberên heja ko bi kêrî qomandariya rûsî tê civandine. Piştî ko ev tişt pêk anîne, her du keçik jî nû ve bi rê ketine; careke din rîya dar û devîya û çol û çîya girtine û meşiyane. Divîya bû gelek bala xwe bidin dewriya elemana. Li dor û pêşîya xwe dinê.

rîn û ji hev û du re digotin: divê em bilezînin, wext teng bûye; gihane ser avekê, her du alf di destê elemana de bû, û elemana nobetçiyên xwe li ser hemî pira danî bûn.

Çi dima li destê wan! Şewira xwe kirin, kaxezên heja, di nav kofiyên xwe de pêçan û li avê xistin. Dinya şev, û av cemidî û xurt bû. Çenedibû ko dengê xwe bikin, dijmin nîzing bû. Ji cilê xwe aziz dibûn, ji sermayê digeriştin û pêlên avê li wan dixist û ew dibirin; pir ne borî laşê a ciwan cemidî, qiwet tede ne. Ma ji dest hilanîne ket, li ber avê çû. Di wexta mirinê de gelo çî dihat bîra vê keçkê? Pezên wê, dergistiyê wê, an de û bavê wê?! No... Kaxe zên ko di nav kofîya wê de veşartî bû dihatin bîra wê. Wê ew kaxe dane hevala xwe û bê gotin rûbê xwe spart. A mezin gava dît ko hevala wê li avê fetisî, xwe hêj bêtir şidand û xwe gihand wê aliyê avê. Tev cilên şil, û bê xwarin û vexwarin rê girt û pênc roj meşîya, heta hidûde ko eleman tê de bûn derbaz kir û xwe gihand Ordîya Sor. Keçên Ûrisa bi vî awayî jî bona mezinahî û serbestiya welat û milletê xwe dixebitîn, ma milletên ko keçên wan wîlo ne tu car dikevin?!

LUCIE VÉDAL

PEJINËN DINYAYÊ

CENG & BIHINGEH

GENERAL DE GOL, ÇAWÊ XWE LI DERYAVANAN DIGERÎNE

WAPORŞEREKE FRENZÎZÎ LEŞKER ANIYE GIRAVA KORSÊ

DÛRIK

DÛRIKËN LI BER TEMBÛRE BARANÊ

Baran barî bi nîmeta
Rûkê erdê kir xeta
Ramîsanê keçîka
Li mala bavê adeta
Li mala mêrik qebhetall...
Were lê lê baranê
Baran barî bi zembîla
Rûkê erdê kir bîra
Ramîsanê keçîka
Xweş in l'malê d'wezîra
Hawar lê lê baranê ll...
Ka sozê bin eywanê
Ka xwedîya kesrewanê
Rêşiyê şarê berdanê
Hawar lê lê baranê

EMINA

Eman ne man lê Emîna
Nav min û te dîwar e
Pehnîkî l'exîn werîn xwar e;
Serê memkên te zer bûne
Alik sêve û yek hinar e
Yek bihok û yek pirtîqale;
Kerem bik' were male.
Te dî li bin mewa tîrî
Guêşî bi guêşî diçînî
Heb bi heb jê dikirî
Teres li keçkê fitilî
Lê û lê lê Emîna.
Memkên te sohr û sipî ne
Wek fîncanê fexfûrî ne
Wek sêve Meletê ne
Serê sor e koksî ne.
B' şex û mela t' a min î
Tim mehbûba l'ber vî dîlî.
Te dî li pehnava reza
Ez çûm b'rûkî sohr b'geza
Tu b'nêr l' kolan û qeza
Ezê gewrê birevînim
Bibim welatê çerkesa.

KOVAREKE KURDI A NU

Li Erdê Iranê Tête Derêxistin

Hejmara Nîştîmanê a pêşîn gihagtiye destên me. Ji her tiştî bêtir kêfa me jî vê yekê-ra hat ko di erdê Kurdîstana ko di bin hikûmî Iranê de ye jî zîmanê me tête nivîsandin û çap kirin; bi vî awayî ew di Iraq, Iran, Suriyê û Sovyetîstanê de digehe çapê. Niho bi tenê welateki dimînê ko kurdên wî jî vê nîmetê mehrûm in. Me hevî jî Xwedê heye ko ew jî zûka bigehîn ve nîmetê.

Nîştîman bi zarê Mukriyê û bi tîpên erebî ye. Di vê hejmara Nîştîmanê de tiştên jêrîn hene:

Amancî eme — Tema' — Pêk kewin ta ser kewin — Mecer Son der heq be kurd çî elê — Serkewtin be zor û kew niye — Beşî edelî — Şairî be nav û bang — Cigare çûn êkêgrêr — Kurd û Isbetelîmem — Kurdîstan malî kurd e — Pelamêrekeyî ew salî eleman le Rûsya.

Di rûpelê Nîştîmanê a pêşîn de xwedî dibêje ko ev nivîstî jî ber ko ketiye ber lezê ewçend çênebû, lê hejmara tê wê jê tekuztir bibe. Welê jî divêtin; em jî holê hevî dikin.

Lê li gora ko jî me re hatiye gotin Nîştîmana ko niho bi tîpên erebî derxistî heta çendekî din, ewê bi tîpên me ên kurdî derkevit. Ev mîzgînî jî me re bi qasî mîzgînîya derketîna Nîştîmanê heja ye. Ji xwe jê re delêletên hene. Di ser serê sernama Nîştîmanê re tavêk, ta va ala me heye. Di nav dafra tavê de du tîpên kurdî tene dîtin. Ev tîp bi mana (Jîna Kurdîstanê) ne û destpêka bi kar xistîna tîpên me ye.

Xwedê jî Nîştîmanê re emîrekî dirêj bide û hevalên wî zêde bike. — RONAHÎ —

CEZAYIR — Qerageha Frensîzî a mezin dide zanîn: Nêçîrvanên frenzî 12 balafîrên elemanî xistine erdê û xesar gihandine 2 hebên din.

Weşington — Dîwana emerkîanî a çek û posatên şerî elam daye ko di wextekî gelek nîzing de, jî febrîqeyên emerkîanî di nav her 5 deqîtan de balafîrêk wê derkeve.

BER BI QRIMÊ VE

MOSKÛ — Piştî vegertina Melîtopolê, Odiya Sor serê xwe dave hêla nîroyî û pêş ve dikeve. Di Melîtopolê de eskerên elemanî bi deh hezaran hatine qelandin û şerê dawîn de 14.000 kuştîyên elemanî li erdê mane.

Niho elemanî xwe ber bi Xersonê ve bi sonda dikişînin, qiwetên sovyetî li pey wan in, wan diêşînin. Xerson jî brîndarên ko jî Qrimê hatine tejtî ye. Eniya elemanî dihele û perşaniyeyê mezin û timam di pêşîya elemana de ye. Di hêla Kievê de qiwetên rûsî bi sed û du sed tangaş erîqî elemana dikin.

LE JOUR NOUVEAU

Direction : Beyrouth Wakfs Tabet
Place des Canons Tél. 74-04 et 84-41

QUOTIDIEN KURDE
Directeur - Propriétaire: EMIR Dr. KAMURAN AALI BEDIR KHAN

Le Numéro 10 P.L.S. - Abonnement
Syrie-Liban 10 L.L.S. Etranger 2 L. Stgs.

Vers la Victoire

CHRONIQUE HEBDOMADAIRE
DE LA GUERRE

Aujourd'hui, le monde entier a les yeux tournés vers l'U.R.S.S.

Tout d'abord, parce que, poursuivant leur avance, les armées soviétiques enfoncent le dispositif allemand en Ukraine, menaçant les unités de la Wehrmacht en Crimée d'une catastrophe pire que celle de Stalingrad.

Les Ministres des Affaires Etrangères britannique, américain et russe et les experts qui les secondent, discutent les mesures pratiques, militaires aussi bien que politiques, qui donneront le coup de grâce au Reich.

Les délégués des trois puissances alliées se réunissent tous les jours, dans une atmosphère de parfaite cordialité. Le plus grand secret entoure leurs rencontres. Mais un détail annoncé à la presse permet d'espérer que nous apprendrons bientôt, les heureux résultats de la Conférence de Moscou: en effet, MM. Eden, Cordell Hull et Molotov consacrent tous les jours, de longues heures aux réunions, et n'ont pas fait exception à cette règle, Dimanche dernier. Samedi soir, les experts civils et militaires se sont réunis pour la première fois, après la séance des trois Ministres.

Cette réunion d'experts est accueillie très favorablement dans les milieux britanniques. On incline à y voir la preuve que les conversations entre les trois ministres ont évolué de façon si satisfaisante que, l'accord de principe obtenu sur certaines questions, on a déjà pu passer aux mesures pratiques pour son application.

Du côté soviétique, les commentaires ne sont pas moins favorables. Ainsi, la revue de Moscou "LA GUERRE ET LA CLASSE OUVRIERE" écrivait récemment: "On vient de créer les conditions qui permettront aux troupes soviétiques en même temps qu'aux forces anglo-américaines, de porter des coups simultanés et décisifs à l'Allemagne hitlérienne, pour abrégé ainsi la durée de la guerre".

Pour accélérer les travaux de la Conférence, d'importants entretiens viennent d'avoir lieu dans la capitale de l'U.R.S.S.

M. Cordell Hull a eu une longue conversation avec M. Molotov et s'est également entretenu avec l'Ambassadeur de Chine à Moscou. Plus tard, il a reçu d'autres diplomates alliés, et notamment les Ministres du Canada et du Mexique.

De son côté, M. Eden a longuement parlé au Maréchal Staline. On ignore les sujets sur lesquels a porté cette conversation qui a dépassé deux heures; mais on croit savoir que le Ministre des Affaires Etrangères du Royaume Uni aurait

LA LIBERATION DE LA CORSE

En moins de trois semaines, les patriotes corse et les Commandos français viennent d'arracher la Corse à l'Allemand envahisseur. Les détails de cette opération montrent que la France est toujours forte et capable de toutes les audaces.

C'est le Commandant Colonna d'Istria qui organisa et dirigea cette opération. Vivant dans le Maquis depuis plusieurs mois, avec ses hommes il était en relations par radio avec le Comité National Français d'Alger.

Lorsque la nouvelle de la capitulation italienne fut apprise, un mouvement de fièvre s'empara de tous les patriotes, impatient d'agir. Mais Colonna d'Istria réussit à maintenir l'ordre. Cependant, il n'y avait pas un instant à perdre. Les Commandos français devaient intervenir dans le plus bref délai, pour soutenir l'insurrection.

Dès le 9 Septembre, les patriotes corse faisaient parvenir au Commandant en Chef de l'Armée Française, un message lui garantissant le libre accès du port d'Ajaccio. Mais la supériorité numérique était du côté de l'ennemi. Ses forces étaient les suivantes:

— 60.000 Italiens, composant le 7ème Corps d'Armée du Général MAGLI, et tenant le centre de l'île;

— 15.000 Allemands, massés dans le triangle SARTENE PORTO - VECCHIO, BONIFACCIO;

— plus la Division allemande, repliée de Sardaigne, avec 150 chars, des canons et de l'aviation.

Du côté français, 12.000 patriotes, armés de mitraillettes, de fusils de chasse et de poignards, et pour soutenir leur action, un Bataillon de Choc de l'Armée Française.

Ainsi, la situation était particulièrement angoissante. Pourtant, la décision fut prise: les Français allaient risquer l'opération, avec leurs propres moyens, car le Général Eisenhower qui avait donné son accord de principe, et qui envisageait le débarquement avec bienveillance, ne pouvait distraire de ses forces engagées dans la sévère bataille de Salerne, ni un avion, ni un bateau.

Le Bataillon de Choc, première unité disponible sans délai, était fin prêt et rongait son frein sur une plage du voisinage d'Alger. Il fallait le transporter de nuit, sans aucune protection aérienne. On chargea l'Amirauté Française de cette mission délicate. Troupes et matériel furent alors entassés sur le croiseur "MONTCALM", le croiseur "JEANNE D'ARC" revenu des Antilles et remis en

remis au Chef du Gouvernement soviétique, une lettre personnelle de M. Churchill.

Notons encore que depuis plus d'une semaine, MM. Eden et Cordell Hull ont été accompagnés à toutes les réunions, par leurs conseillers militaires: cette circonstance permet d'affirmer que les gouvernements britannique et américain sont d'accord avec le gouvernement soviétique pour voir dans une rapide défaite militaire de l'Allemagne l'objectif principal de la Conférence de Moscou.

Il semble bien que les délégués américains — qui, à leur arrivée, considéraient la Conférence comme une réunion préliminaire — se soient rangés à l'avis de leurs collègues soviétiques et britanniques, prêts à affronter des problèmes très différents et déterminés à atteindre une complète entente.

Il n'est pas moins important de constater que les trois puissances ont reconnu d'un plein accord, l'étroite liaison qui existe entre les pro-

blèmes militaires et politiques.

état dans un temps record, les contre-torpilleurs "TERRIBLE" et "FANTASQUE" rappelés de la Baie de Naples, et le sous-marin "CASABANCA" qui s'échappa de Toulon, le 27 Novembre 1942, à travers un champ de mines et sous le feu des avions allemands.

Les traversées se firent à grande allure, tous feux éteints. C'était une nuit de pleine lune, combien dangereuse, mais sa douceur apaisait les soldats impatients aux nerfs tendus par l'attente immobile. Le passage au large des côtes de Sardaigne était particulièrement inquiétant. Mais la chance sourit aux audacieux, et la flottille ne fut pas éventée par l'ennemi.

Et au matin, de la mer grise et du ciel gris, surgit la Patrie de Napoléon. D'abord, la pointe des Sanguinaires, avec son phare, puis la tache d'Ajaccio, avec ses maisons blanches, roses, vertes et jaunes, dominées par sa Cathédrale ocre et sa citadelle grise.

Le débarquement s'effectua bientôt, et ce fut une explosion de joie. "Ils ont débarqué!" Tel est le cri qui courut de bouche en bouche, dans la ville et se propagea dans l'île toute entière.

Dès le 19, le Bataillon de Choc entra en action. Au mordant des Patriotes, il ajouta sa solidité, son expérience, et sa technique militaire. Sartène fut prise, puis Levie et Zonza. Sous la pression des Commandos français, Bonifacio et Porto-Vecchio furent évacués le 21 et le 23 Septembre. Les Patriotes purent enfin souffler.

Les renforts arrivèrent, cette fois par un véritable convoi, dont faisait partie le paquebot "VILLE D'AJACCIO", repris dans le port. Des tirailleurs marocains, des Tabors, ainsi que des chars légers, des canons anti-char et de D.C.A., de l'essence furent débarqués. Une base aérienne s'organisa, nos escadrilles accoururent à la bataille, chassant les avions allemands du ciel corse.

Le 4 Octobre, Bastia fut libérée, et dans une ultime poussée, nos troupes et les patriotes jetèrent définitivement hors de l'île les derniers éléments ennemis.

Cette opération, spécifiquement française, entreprise par l'aviation, la marine et l'armée française, avait réussi dans très peu de temps.

On ne pourra jamais raconter tous les actes d'héroïsme et d'abnégation, dont firent preuve les patriotes corse et les soldats français, au cours de ces trois semaines; ils sont trop nombreux.

blèmes militaires et politiques.

Cet accord épouvante les Allemands qui s'évertuent par tous les moyens à faire croire à un prétendu désaccord entre les Nations Unies. Il est intéressant de citer à ce sujet, la déclaration que le Comte Sforza vient de faire à un journal de Bari:

"L'issue de la guerre en Europe dépend dans une grande mesure de l'issue de la Conférence de Moscou: car si les Allemands ne peuvent plus espérer le moindre désaccord entre les Alliés, la guerre pourrait se terminer bien plus rapidement que l'on ne le pense."

Et le Comte Sforza terminait sur ces paroles:

"Ce que l'U.R.S.S. recherche, c'est une paix durable qui lui permette de développer ses ressources. Leurs inépuisables richesses agricoles et industrielles exploitées au maximum, les Russes pourront atteindre rapidement le niveau industriel des Etats Unis"

T. H.

L'ANNIVERSAIRE DE L'INDEPENDANCE DE LA TCHECOSLOVAQUIE

Le 28 octobre dernier l'une des Nations Unies, la Tchécoslovaquie, fêtait le 25ème anniversaire de son indépendance. Il y a un quart de siècle, un soulèvement spontané du peuple tchécoslovaque a mis fin à la domination germano-magyar de l'Empire Austro-Hongrois, et a instauré la liberté, désirée et préparée unanimement par des générations entières.

Durant toutes les années de son existence d'Etat complètement indépendant, depuis 1918 jusqu'au désastre de Munich en 1938, la République Tchécoslovaque s'est développée progressivement en un Etat fort et heureux. Un progrès continu dans les domaines social et culturel, les finances et l'économie bien équilibrées-telles étaient les bases de la vie en Tchécoslovaquie. Guidée par son grand Président-Libérateur Masaryk... lire: Masaryk... et par son disciple, ami et successeur Bénéš... lire: Bénéš... la nation tchécoslovaque a construit son Etat en une démocratie moderne, appelée à juste raison "la forteresse de la démocratie en Europe Centrale".

Le premier parmi les Nations Unies, le peuple tchécoslovaque est tombé victime de l'agression allemande. Privé de toute aide extérieure de par sa position géographique, le peuple tchécoslovaque n'a cependant jamais cessé de résister à son envahisseur. Les exécutions et les massacres quotidiens ne pouvaient point briser l'âme de cette nation vaillante et éprise de liberté et de principes démocratiques. A l'étranger, une nouvelle armée tchécoslovaque s'est groupée volontairement autour du Président Bénéš... lire: Bénéš... et a prouvé sa valeur, sur terre et dans les airs, en Pologne, en France, en Grande Bretagne, dans le moyen Orient et dans l'Union Soviétique.

La victoire des Nations Unies est plus proche que jamais. Elle rétablira la liberté totale bien méritée de la République Tchécoslovaque, selon la devise instituée par son Président Bénéš... lire: Bénéš... "Une Tchécoslovaquie libre dans une Europe libre".

Qu'il me soit permis cependant d'en citer deux.

Du 16 au 18 Septembre, pendant 48 heures, le Lieutenant Cechi, avec trente hommes, tint en échec, au Col de Baccino, une colonne allemande de huit chars, et de trente camions. Les patriotes se battirent comme des lions, mettant à profit leurs connaissances approfondies des terrains montagneux et des routes en lacet où ils opéraient. Ils firent sauter les chars, mitraillèrent les camions, et obligèrent les Allemands à se retirer, laissant 50 morts, 15 prisonniers, trois chars et douze camions détruits.

Partout, la guérilla obligea les Allemands au recul. Les Tabors marocains s'illustrèrent, eux aussi. Voici un audacieux coup de main qu'ils ont réalisé moins de dix heures après leur arrivée. 120 hommes engagés. Sept heures de marche, de nuit, dans le maquis. Dans ce maquis, où chaque mètre de progression est un effort contre les broussailles qui arrivent à hauteur d'homme. Et cela avec le matériel, les obus de mortier, et les bandes de 250 cartouches de mitraillette, et les mines aussi. Le résultat? 15 prisonniers, des armes automatiques récupérées, trente hommes hors de combat un poste ennemi enlevé...

La libération de la Corse a redonné non seulement aux Français, mais aussi à l'univers tout entier, le sentiment de la renaissance française. C'est ce que le Général de Gaulle a exprimé dans son discours d'Ajaccio le 8 Octobre:

"Tandis que nous autres Français éprouvons la certitude qu'après tant de leçons, une ère nouvelle de grandeur doit s'ouvrir pour notre pays. Il semble", a-t-il dit, "que le monde en prenne aussi conscience".

Mais la libération de la Corse est aussi le prélude de la libération de la France. Et de même qu'en Corse, nous verrons demain, se dresser dans toute la France, la Croix de Lorraine, "signe national de fierté et de délivrance".

LÉO LEROY

Strana Kurdi

QADÉ SA'DÛN

Wey la de wayê... Emîne bankir: Melesê porkurê bira heft qada tê keve li dewrana Cihanê li bext û wijdanê dinyayê.

Heyfa mîrê çê, heyfa kurê Sado, kekê Melesê li Şewaşiye, here ser mirine û ser belayê...

Destê bi tenê, şerê Elî be, xwedanê zulfeqêr be, tu carî deng jê naye.

Xwedê dîne mala Bedir-Xanê Lawê Emer Mehemed Eliyê Emîn, Emerê muhacîr, ji Nîro bi şûnda koşk û serê Qadê Sa'dûn şixat girtine agir berdayê.

Emîne bankir: Melesê porkurê bi diyarê Gozel-şexa deştê keve sê denga li Hecl Hemîd axa, li pilingê çemê reşa, li bavê Qenca, li yextiyarê apê bi hawar û bi gazîke Bê:

Mala Hemê Xêro kuştine, Qadayê Sa'da seîsê Balçîqê, ferxê mala Eliyê Dawo. Îro xal xafn in, di gazîya xwarziya nayê. Emîne bankir: şaxê Rebenê, Fersê porkurê!

Sibe bû bira gerek çeneba li Şewaşiya şewitî, li Holanê jorîn li milê ziyaretê, li perê wa dara.

Ji Nîro bi şûnda bira reqîn ne hata ji gawur enextara, ji Kazolê destê mala Emer bira bişewite mala Bedir-Xanê Emer û Mehemed Eliyê Emîn, û Ezokê Mehemed gulakê xistine li bejna kurê Sa'do kekê Melesê, seîsê Balçîqê suwarê Reş Kumêtê, kuştine Gula suwara.

Emîne bankir: Melesê lawo, wê sê bi Diyarê Gozel-şexa deştê keve...

Sê denga bi hawar ke li Hacı Hemîd axa li pilingê çemê Reşa bibêje:

Mala Hema Xêra kuştine, qadê Sa'dûn seîsê Balçîqê Neqeb fire kirine, li dijîmina, li neyara. Emîne bankir: Melesê lawo ez û tu qijikê ser diyara.

Emîne bankir: şaxê Rebenê, Melesê porkurê, Şewaşi bişewite, bi kevir e, ez bala xwe didimê, sibe bû sê suwar tê ne û dibuharin.

Suwarê pêşiyê Bedir-Xanê Emer e dil kafîr e û suwarê ortê-Mehmûdê Emer Beg e, bi dev dost e û bi zik dujmin e, suwarê dawiyê Mehemed Eliyê Emîn e.

Ez bala xwe didimê şewirke giran danîne, qala kuştina kurê Sa'dûn, Kekê Melesê, seîsê Balçîqê qise danîne û behs kirine.

Emîne bankir: Melesê, porkurê sibe bû şewaşi bişewite wa bi tîrî.

Mi di sibe bû sê suwar têne û dibuhurî, ez bala xwe didimê suwarê pêşiyê Bedir-Xanê Emer e; Kafîrê bi şewqe kîrî.

Emîne bankir: Melesê porkurê, here pêşiya Bedir-Xanê Emer, wî gawurî: bibêje çam we, li ber destê şex Osmanê lawê şex Emîn tobê kîrî;

Wê îro girtine ser koşk û gonaxê Qadê Sa'dûn Kekê Melesê, we sûnd xwarine û talaqê xwe avitine.

Çawa hûn di Keçik û Kura ne buhurî,

Qado bankir: Emîne dayê, mi ji vira heta bi wira, sibe bû, gerek çêbû, li Şewaşiye û li ba, êkê, li nav bêna her du gira.

Qado bankir: Emîne dayê, şîrê xwe li mi helal ke, ezê bire vim mala Hemo û Xêro. maleke xafn e, tîrsa mi tê, ji wê tîrsê, wê di pê mi ra bikujin Melesê

gewr û Mehmûdê bira;

Şahîdê Qadê Sa'dûn kekê Melesê gelek hebûn, ji şifaqa sibêda heta bi mexribê ne hiştîye ko ji mala Hemê Xêro, bira hefadiyê bike li meytê bira.

Sibe bû dilê mi di Xemê da bira şerek çeneba, li milê Ziyaretê li perê şewaşiye, li rexê golê da.

Emîne bankir: Melesê rebenê, bi diyarê Gozel şexa deştê keve, bi hawar ke, li hacî Hemîd axa li bavê Qenco, li pilingê çemê Reşa, bê heyfa Qado maye, li bakê Xwedê û mîrê çê da.

Yar e sed carî bi min yar e; Şewaşi, bi şewite bi kelem û bi hûr dar e, tîvinga destê Bedir Xanê... Emer enexdar e.

Ji êvara Xwedê da, dengê kucûk çapiliyê mala Hemo Xêro, li ser serê Qadê Sa'dûn, kekê Melesê. seîsê Balçîqê himfn e, û nale nal e.

Xwedê dîne mala Ezokê Mehemed ji muxrib û bi-şûnda, gulakê xistine li bejna kurê Sa'do kekê Melesê, pişîka Qado ji jor ve anî xwar e.

Emîne bankir: Melesê porkurê, Bextêrî gundê hecl Hemîd axa dîr e; şemrexî xafn in, ne gazî û ne hawar e...

Mala Têlî axa, xalên Qadê; di gazîya wî da nayên...

Emîne bankir: Melesê porkurê, dilê mi dilekî li dîn e, wê sê bike û bilezîne xwe bi diyarê Dêrika çayê Mazî gîne; sê denga li Ilyas efendiyê, Osmanê Reşo, bavê Memduh bike hawar û qîrîn e, û bira gazîke mezin di hawara Qadê Sa'dûn werîne;

Bibêje; mala Hemo Xêro, ji berê da malekê xafne bibêje îro çend suwar û gelek quwet xwe bi şewaşiya şewitî gihînin;

Bibêje: Qado kuştine, em ni zanîn saxî ne bi bîrîn e, hûn ji bikujin Bedir-Xanê Emer û Sadiqê Mehemed û Mehemed Eliyê Emîne Heyfa Kurê Sa'dûn, Kekê Melesê, seîsê Balçîqê ferxê mala Eliyê Dawo jê hillne.

Emîne bankir; şaxê porkurê Melesê dîfanê sibe bû bira şerek çeneba, li şewaşiye, li milê ziyaretê, li Holanê jorîn, li wê banî, mi di ji nîro bi şûnda gule û barûdê mala Hemo Xêro koşk û serê Qadê Sa'dûn, Kekê Melesê tev hilanî.

Xwedê dîne, mala Bedir-Xanê Hawê Emer û Mehemed dîyê, En in û Emerê Muhacîr û çîl û pênc peyê şewaşiya, ji nîro bi şûnda: li ser kekê Melesê kirine gawuristantî,

Emîne bankir: Melesê porkurê bi diyarê quç Gozelê keve, sê denga bi Hawarke, li Hacı Hemîd axa li pilingê çemê Reşa li bavê Qenco, li yextiyarê apê bibêje, mala Hemo Xêro kuştine, Qadê Sa'dûn kekê Melesê seîsê Balçîqê suwarê Reş-kumêtê, havênê mîra ji mala bavê min û we hilanfne.

Emîne bankir: Melesê porkurê gerek çêbû li şewaşiye bi du ciya, Xwedê dîne mala Silatiya şewaşiya, dengê tîvingê mala Bedir Xanê Emer ketin kur û ciya, bişewite mala Bedir-Xanê lawê Emer û Mehemed Eliyê Emîn û Sadiqê Mehemed kuştine, Qadê Sa'dûn kekê Melesê seîsê Balçîqê, çira me venîrî uçaxê mala Eliyê Dawo ji binîda wergeriyall...

EBDILHADÎ MIHAMED

MIREKA CIHANE

MIRÊKA CIHANÊ MIRÊKA WÊNEYÊN SER Û AŞTIYÊ

Xebat - Fidakarî - Serfirazî

Sihvanvanên Rûsî Li Balafîrekê Siwar Dibin.

Ordiya Sor Ji Nû Ve Avahî ehek Xelas Kiriye.

Balafirvanên Rûsî Beriya Ko Êrtş Destpê Bike Li Xerîteyên Xwe Dinêrin.

BOMBARDIMANA KASSELÊ HEZAR & PÊNC SED TON BOMBE AVÊTIN

LONDRE—R: Wezaretê Brîtanî a hewayî dîde zanîn: şevêçûyî refên brîtanî, ji bombeavêjên giran bihevketî, bi ser axa Germanîstanê de girtine û bi awakî gelek xurt karxane û febrîqeyên bajarê elemanî Kassel yê çek û posat û cebîlxanan bombardîman kirine.

Refên me ên dîn li şarîstanê elemanî Frankfurt xistine. Ji aliye dîn bombeavêjên me Muskitos di axa Kolonyayê de, gelek bêjage hên dijîmina dane ber û agirê xwe û torpîl reşandine şet û robarên elemanan, Refên me rastî zehf-nerçîrvanên dijîmna hatine û piraniya wan xistine erdê. 44 bombeavêj û nêçîrvanekî me venegeriyane wêrên xwe.